

తేనె చినుకులు - 3

తెలుగు వాచకం (ద్వితీయభాష)

ఎనిమిదో తరగతి

సంపాదకులు

డా. పోరంకి దక్షిణామూర్తి, విశ్రాంత ఉపసంపాదకులు, తెలుగు ఆకాదమి, ఆంధ్రం, హైదరాబాద్
డా. దహంగాం సాంబమూర్తి, విశ్రాంత ప్రధానాచార్యులు, ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయవిద్యాలయాల, వరంగల్లు
డా. ఆశావతి ప్రకాశరావు, విశ్రాంత ప్రధానాచార్యులు, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, పెనుకొండ, ఆనంతపురం
డా. నోరి రాజేశ్వరరావు, ఉపసంపాదకులు, శ్రీఖండపల్లి లక్ష్మీనరసింహం, ప్రాచ్యకళాశాల, నల్లకందు, హైదరాబాద్

విషయసంపుటలు

శ్రీ సువర్ణ విద్యాయక్ కె.ఆర్.నెట్, విద్యాప్రజాశిక్ష, పాఠ్యపుస్తక విభాగం, రాష్ట్ర విద్య, పరిశోధన, శిక్షణ సంస్థ, ఆంధ్రప్రదేశ్, హైదరాబాద్	డా. బూదాబి వేంకటేశ్వర్లు ప్రాసెస్, తెలుగు శాఖాదర్శి, ప్రవిధ విశ్వవిద్యాలయం, కుప్పం, చిత్తూరు జిల్లా.	డా. డి. చంద్రశేఖర రెడ్డి విశ్రాంత ప్రధానాచార్యులు, ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు, ప్రాచ్యకళాశాల, హైదరాబాద్.
--	--	--

సమన్వయకర్తలు

శ్రీ షాజ్జం శరత్ బాబు, తెలుగు పండితులు, ప్ర.ఉ.పా., సోలీని బాయిని, అంబెల్, హైదరాబాద్
శ్రీ చంద్ర రామమోహన రావు, యస్.ఎ.-తెలుగు, జి.పి.ఉ.పా., వేముల, మహబూబ్ నగర్

పాఠ్యపుస్తక అభివృద్ధి, ప్రచురణ సమితి

శ్రీ ఎస్.కృష్ణారాయణ రెడ్డి సంపాదకులు, రాష్ట్ర విద్య, పరిశోధన, శిక్షణ సంస్థ, ఆంధ్రం, హైదరాబాద్.	డా. ఎన్. ఉపేందర్ రెడ్డి ప్రాసెస్, విద్యాప్రజాశిక్ష, పాఠ్యపుస్తక విభాగం, రాష్ట్ర విద్య, పరిశోధన, శిక్షణ సంస్థ, ఆంధ్రం, హైదరాబాద్.	శ్రీ జి. సుధాకర్ సంపాదకులు, ప్రభుత్వ పాఠ్యపుస్తక ముద్రణాలయం, ఆంధ్రం, హైదరాబాద్.
--	--	---

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ, హైదరాబాద్

విద్యవల్ల ఎదగాలి వజ్రాలను గౌరవించండి
 వినయంతో మెలగాలి హక్కులను సాదరించి

దేశభాషలందు తెలుగు లెస్సే

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచిత పంపిణీ

© Government of Andhra Pradesh, Hyderabad

New Edition
 First Published 2013

All rights reserved

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior permission in writing of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

The copy right holder of this book is the Director of School Education, Hyderabad, Andhra Pradesh.

This Book has been printed on 70 G.S.M. SS Maplitho
 Title Page 200 G.S.M. White Art Card

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచిత పంపిణీ

Printed in India
 at the Andhra Pradesh Govt Text Book Press,
 Mint Compound, Hyderabad,
 Andhra Pradesh.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచిత పంపిణీ

ముందుమాట

భాష అలోచనలకు ఉపకరించే సమర్థవంతమైన సాధనం. పిల్లలు ఇప్పటికే అనేక భాషలను నేర్చుకొనే సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంటారు. భాషా శాస్త్రవేత్తల సిద్ధాంతం. పాఠశాలకు రాకముందే పిల్లలు తమ గృహ వాతావరణంలోనే, పరిసరాల్లోని భాషను ఎంతో సులువుగా గ్రహించి వినియోగిస్తూ ఉంటారు. చాలాలోతరే ఒకటికంటే ఎక్కువ భాషలను అలవదించుకొని వినియోగించే సమర్థత పిల్లలందరికీ ఉంటుంది.

ప్రాథమిక స్థాయిలో మాతృభాషను అభ్యసించి ఎలిమెంటరీ స్థాయిలో ద్వితీయ భాషను అభ్యసించడానికి త్రిభాషా సూత్రం నిర్దేశిస్తున్నది. దాని కనుగుణంగానే ఎలిమెంటరీ స్థాయి పాఠ్యపుస్తకాల రూపకల్పనను ప్రభుత్వం 2011-12లో ప్రారంభించింది. అందులో భాగంగా ద్వితీయ భాషగా తెలుగుకోసం తేనె చినుకులు అనే పేరుగల పాఠ్యపుస్తకాలందాదా చర్యలను, రాయడం వంటి ప్రాథమిక సామర్థ్యాలను 6, 7వ తరగతుల్లో పొందిన పిల్లలు, భాషలోని నిర్మాణక్రమం, భాషావిభజనలన్నీ పొందినానికి ఎనిమిదో తరగతిలోకి ప్రవేశిస్తారు. దాని కనుగుణంగానే ఈ నూతన పాఠ్యపుస్తకాన్ని తేనెచినుకులు-3 గా రూపొందించారు. ఉన్నత వైఖరులు, వ్యక్తిత్వ నిర్మాణం, సామాజిక స్పృహ, మానవతా విలువలు, తెలుగు భాషా మాధుర్యం, గొప్పతనం వంటి అంశాలను ప్రాతినిధ్యంగా తీసుకొని దీన్ని తీర్చిదిద్దారు. దీనికి అనుగుణంగానే ప్రాచీన, ఆధునిక పాఠాశాలల నుండి పాఠ్యపుస్తకాలను ఎంపిక చేశారు. భాషలోని వివిధ ప్రక్రియలైన వర్ణం, గేయం, వ్యాసం, కథ, సంభాషణ, వచనకవిత, అక్షరభ మొదలైన వాటిని చేర్చారు.

RTE 2009 ప్రకారం పిల్లలందరూ పాఠశాలల్లో భాషా సామర్థ్యాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రతి పాఠం చివర అభ్యాసాలు చేర్చారు. ద్వితీయ భాషా పిల్లలు భాషామట్టు ముక్కుపై పెంచుకోవడానికి భాషా నిర్మాణాన్ని సులభంగా గ్రహించడానికి వీలుగా, విశేషాక్షరక దోరణిని, బహుకోణాల్లో అర్థం చేసుకొని ప్రతిస్పందించేలా వీటిని కల్పించడం ఆలోచించింది. ఇవి పిల్లల్లో భాషాసౌఖ్యం, అవగాహన, నేర్పరితనం, సరైన భాషా నిర్మాణాన్ని పెంపొందించడానికి తోడ్పడుతాయి.

ద్వితీయ భాషా బోధనకు ఉపకరించే వ్యాకరణాంశాన్ని సులభంగా, వివరభాగితంగా పొందుపరచారు. చివర అర్థం చేయడం వీరుకో నిఘంటువును సమర్థవంతంగా ఉపయోగించే విధంగా ఏర్పాటు చేశారు.

ఉపాధ్యాయులు సోపానక్రమం ప్రకారం పాఠ్యబోధన చేయడానికి వీలుగా పాఠాలనిర్మాణాన్ని అమర్చారు. భాషామట్టు అభిరుచి పెంపొందించే విధంగా, ఆలోచన చేయడం కోసం చిత్రాలు, కార్టూన్లు, గేయాలు, పాటలు మొదలగు వాటిని చేర్చారు. భాషను అభ్యసించడానికి "చదువు-అనందం" శీర్షిక కథలు, వ్యాసాన్ని చేర్చారు. పిల్లలు వీటిని చదివేలా ఉపాధ్యాయులు ప్రోత్సహించాలి.

పిల్లలు తెలుగు ఉపయోగించడానికి కావలసిన స్వేచ్ఛా వాతావరణాన్ని భాషాపాఠ్యపుస్తకం కల్పించింది. తరగతి గది వాతావరణం తెలుగుకు అనుకూలంగా మార్చుకోవాలి. అవసరమైతే దానికోసం వారి మాతృభాషను ఉపయోగించాలి. ఉపాధ్యాయులకు పిల్లల మాతృభాషా చర్యలను అర్థం చేసుకోవడం, తెలుగు భాష వచ్చిన పిల్లల సహకారం తీసుకోవాలి. తెలుగులోని తాళియాల, సామెలకు మాధుర్యాన్ని చివరికే భాషా బోధన జరపాలి. ఈ భాష నేర్చుకోవడంలో పిల్లలు చేసే తప్పులను తప్పుగా పరిగణించకుండా ఉత్సాహం, ప్రోత్సాహాన్ని కల్పించినప్పుడు ఈ పాఠ్యపుస్తకం భాషా వ్యవహారాల్లో పిల్లలకు ఉపయోగపడుతుంది.

తెలుగు భాషా సంబంధము కథలు, నాటకాలు, గేయాలు, కథాగేయాలు, వీరికథలు మొదలగు వాటికి సంబంధించిన పుస్తకాలను, తెలుగు కథలకు సంబంధించిన విశేషాలను చదివేలా ప్రోత్సహించాలి.

దీని రూపకల్పనలో పాఠ్యాన్ని సంపాదకులందరి సహకారం, విషయవిస్తరణలకు, ఉపాధ్యాయులకు, ఉపన్యాసకులకు, సమన్వయకర్తలకు, డి.డి.పి., కె-జెలతో చేసేవారికి, పాఠ్యప్రణాళికావిభాగ సభ్యులకు అభినందనలు. పాఠ్యపుస్తక రూపకల్పనలో సహకారమందించిన డి.డి. విశ్వవిద్యాలయం విశ్రాంత ప్రొఫెసర్ రమాకాంతి అగ్నిప్రోగ్రాంకి కృతజ్ఞతలు. ఈ పాఠ్యపుస్తకం భవిష్యత్తు అభ్యుదానికి అనుకూలమైన సాహజ్యాన్ని సామర్థ్యాలను పెంపొందించడానికి తోడ్పడుతుంది అశీర్వాదాలు.

తేదీ : 18-10-2012 సంపాదకులు
 ప్రణాళిక : హైదరాబాద్. రాష్ట్ర విద్య, పరిశోధన, శిక్షణ సంస్థ, ఆంధ్రం, హైదరాబాద్.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచిత పంపిణీ

ఉపాధ్యాయ సూచనలు

- ◆ పాఠ్యపుస్తకాన్ని ఉపయోగించడానికి ముందు పాఠ్యపుస్తకం ద్వారా అరిచే సామర్థ్యాలను, ముందుమాటను, విషయసూచికను తప్పనిసరిగా చదవాలి.
- ◆ ద్వితీయ భాష తెలుగు బోధనకు వారానికి మూడు పీరియడ్లు చొప్పున సంవత్సరానికి 110 పీరియడ్లు ఉంటాయి.
- ◆ ఈ పాఠ్యపుస్తకంలో మొత్తం పన్నెండు పాఠాలున్నాయి. వీటిని 80 పీరియడ్లలో బోధించడానికి అనువుగా రూపొందించారు.
- ◆ ఒక్కొక్క పాఠానికి సగటున ఆరు నుండి ఎనిమిది పీరియడ్లు ఉపయోగించుకోవచ్చు.
- ◆ ఒక్కో పాఠాన్ని మూడు పీరియడ్లలో బోధించాలి. మిగిలిన పీరియడ్లలో పాఠ్యాంశం తర్వాత ఇచ్చిన "విషయంపై" అభ్యాసాలను చేయాలి. ఈ అభ్యాసాల సాధన ఉపాధ్యాయుల పర్యవేక్షణలో తరగతి గదిలోనే జరగాలి.
- ◆ అభ్యాసాల విషయంలో విద్యార్థులకు స్పష్టమైన అవగాహన కలిగేలా వివరించాలి. సూచనలను చదివి.
- ◆ ప్రతి పాఠంలో "చదవండి-మాట్లాడండి" కృత్యాన్ని తరగతి గది కృత్యంగా నిర్వహించాలి.
- ◆ "చదవండి, అవగాహనచేసుకోవండి" మొదలగు అంశాలకు కృత్యాలను విద్యార్థులు వైరుధ్యకరంగా, అవసరమైన చోట్ల, లేదా నిర్దేశించబడిన చోట్ల కృత్యంగా నిర్వహించాలి.
- ◆ పాఠాన్ని బోధించడమంటే కేవలం సారాంశాన్ని అందించడం కాదు. "ఉమ్మడికథ" నుండి "భాషాంశాల" వరకు ప్రతి అంశంపై విద్యార్థికి అవగాహన, అభివృద్ధి కల్పించేట్లుగా చేయండి.
- ◆ పాఠంలోని వివిధ సందర్భాలపై విద్యార్థి స్వంతచేతట్లు విశ్లేషించే విధంగా, సమన్వయపరచుకోవట్లు, తనదైన శైలిలో అభివ్యక్తించేట్లుగా చూడాలి. అందుకు అనుకూలమైన స్వేచ్ఛాయుత వాతావరణాన్ని కల్పించాలి.
- ◆ భాషను గురించి తెలుసుకోవడానికి ఉన్న అభ్యాసాలను వివరించేట్లుగా వీటిని ఎక్కువ ఉపయోగించాలి. అవగాహన కల్పించాలి. అవసరాన్ని అర్థి పిల్లల మాతృభాషలోని వాక్యాల ఆధారంగా అన్వయిస్తూ, తలంకాకకంగా బోధించాలి.
- ◆ తెలుగుపై ఆసక్తి, అభిరుచి కలిగించేలా పాఠశాల గ్రంథాలయంలోని తెలుగు సాహిత్యపుస్తకాలను పరిచయంచేసి చదివిస్తారు.
- ◆ ప్రతి పాఠ్యాంశం ముందు పిల్లలకు సూచనలు ఉన్నాయి. వీటిప్రకారం పిల్లలచేత పాఠ్యాన్ని వ్యక్తంగా చదివిస్తారు. అర్థంగా చదవడం "చదవండి - అర్థం చేసుకోండి" పద్ధతికి మాత్రం తెలుసుకోవడా చేయాలి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచిత పంపిణీ

- అవగాహన కొరతే అవసరమైన చోట మాతృభాషలో ఆయాపదాల అర్థాలను వివరించాలి. ఇందుకు విద్యార్థుల సహాయాన్ని తీసుకోవచ్చు.
- భోధన పూర్వకం, ఆయాపాఠాల స్వభావాన్ని బట్టి రూపొందించుకోవాలి.
- “ఇవచేయండి” పై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి ప్రతి విద్యార్థిని/విద్యార్థి తప్పనిసరిగా చేసేట్లు ప్రోత్సహించాలి. నోట్స్ పరిశీలించాలి. తప్పగా చేసినట్లైతే మళ్ళీ సూచనలిచ్చి చేయించాలి. తప్పులు సవరించాలి.
- నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనంలో భాగంగా పిల్లల ప్రగతిని వివృతీకరణకు సామర్థ్యాల వారిగా అంచనాచేయాలి. ప్రత్యేక రిజిస్ట్రేషన్ విధానమునకొన విద్యార్థిని/విద్యార్థుల వ్యక్తిగత ప్రగతిని నిర్ధారిత సామర్థ్యాల వారిగా సమీక్షించాలి.
- విద్యార్థులపట్ల ప్రారంభంలో ప్రారంభ పరీక్షను నిర్వహించి పిల్లల స్థాయిని తెలుసుకోవాలి. చవవచ-రాయడం వంటివి చేయగలిగేలా చూడాలి.
- నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనంలో భాగంగా జూలై సెప్టెంబర్, డిసెంబర్, ఫిబ్రవరి మాసాల్లో పిల్లల సామర్థ్యాల అధారంగా పిల్లల ప్రగతిని అంచనాచేసి సమీక్షించేయవలసి ఉంటుంది.
- అక్టోబర్, ఏప్రిల్ మాసాల్లో నిర్వహించే ఉన్నత పరీక్షల కోసం ఉపాధ్యాయులే సామర్థ్యాల అధారంగా ప్రశ్నపత్రాల తయారుచేసుకొని విద్యార్థులను పరీక్షించాలి.
- “ః” గుర్తు ఉన్న పద్యాలను విద్యార్థులచేత కంఠస్థం చేయించాలి.
- ఆయా పాఠాలను అధారంగా చేసుకొని అవకాశమున్నచోట మానవత్వ విలువలు, పద్యావరణం, కళలు, పని అనుభవం, జీవవ్యవస్థం మొదలగు వాటిని గురించి పిల్లలతో చర్చించాలి.
- “చదవండి-అనందించండి” శీర్షికతో ఉన్న వాటిని పిల్లలే చదివేలా చూడాలి. ఇవి మూల్యాంకనానికి ఉద్దేశించినవి కావు. వాటిలో ఉండే అంశాలను విద్యార్థుల చర్చించేలా అవకాశాలు కల్పించాలి.
- స్వజాతీయ వ్యక్తికణం, ప్రశంస, ప్రాజెక్టు పనులలో ఇచ్చిన అంశాలనందరు సాధించడానికి ముందుగా తరగతిలో సూచనలివ్వాలి. అవగాహన కల్పించాలి. తర్వాత పిల్లలను జట్లుగా చేసి, జట్లుగా సాధన చేసేట్లు చూడాలి. ఆ తరువాత విద్యార్థుల తరగతిలో ప్రదర్శన జరిగేలా చేయాలి. అవసరమైన సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వాలి. ఆ తర్వాత వాటిని విద్యార్థులు నోటుపుస్తకాల్లో రాసేలా చూడాలి.
- భాషను గురించి తెలుసుకుందాం”లోని అభ్యాసాలను సరైన ఉదాహరణల ద్వారా అవగాహన కల్పించాలి. అవసరమైతే పిల్లల మాతృభాషలోని ఉదాహరణలతో అన్వయించాలి.
- ప్రాజెక్టుపనిని కేవలం ఒక సామర్థ్యంగా పరిగణించరాదు. దీనిద్వారా నాలుగైదు భాషాసామర్థ్యాల సాధించబడతాయి.

వందేమాతరం

- బంకించంద్ర చటర్జీ

వందేమాతరం, వందేమాతరం
 సుజలాలా సుఫలాలా ముదయజ్జ శీతలాలా
 సస్యశ్యామలాలా మాతరం; వందేమాతరం
 శుభ్రజ్యోత్స్నా పులకిత యామినీం
 పుల్లకుసుమిత ద్రుమదళి శోభినీం
 సుహాసినీం సుమధుర భాషినీం
 సుఖదాం వరదాం మాతరం వందేమాతరం.

మా తెలుగు తల్లి

- శంకరంబాడి సుందరాచారి

మా తెలుగు తల్లికి మరైపూదంద
 మా కన్నతల్లికి మంగళారతులు
 కడుపులో బంగారు కనుచూపులో కరుణ
 చిరునవ్వులో సీరులు దొరలించు మా తల్లి
 గలగలా గోదారి కదిలిపోతుంటేను
 బిరబిరా కృష్ణమ్మ పరుగులిడుతుంటేను
 బంగారు పంటలే పండతాయి
 మురిపాల ముత్యాలు దొరలుతాయి
 అమరావతి నగర అపూర్వ శిల్పాలు
 త్యాగయ్య గొంతులో తారాదు నాదాలు
 తిక్కయ్య కలములో తియ్యందనాలు
 నిక్కమై, నిఖిలమై నిలియియిందేదాక
 రుద్రమ్మ భుజకక్తి మల్లమ్మ పతిభక్తి
 తిమ్మరుసు ధీమత్తి కృష్ణరాయల కీర్తి
 మా చెప్పుల రింగుమని మారుమోగేదాక
 నీ ఆటలే ఆడుతాం - నీ పాటలే పాడుతాం
 జై తెలుగు తల్లి! జై తెలుగు తల్లి! జై తెలుగు తల్లి!

జాతీయ గీతం

- రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్

జనగణమన అధినాయక జయహే!
 భారత భాగ్య విధాతా!
 పంజాబ సింధు గుజరాత మరాఠా,
 ద్రావిడ ఉత్తర వంగా!
 వింధ్య హిమాచల యమునా గంగా,
 ఉప్పుల జలధి తరంగా!
 తవ శుభనామే జాగే!
 తవ శుభ ఆలిష మాగే!
 గాహే తవ జయ గాథా!
 జనగణ మంగళదాయక జయహే!
 భారత భాగ్య విధాతా!
 జయహే! జయహే!
 జయ జయ జయ జయహే!

ప్రతిజ్ఞ

భారతదేశం నా మాతృభూమి.
 భారతీయులందరూ నా సహోదరులు.
 నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను.
 సుసంపన్నమైన, బహువిధమైన నా దేశ వాదనత్వ సంపద నాకు గర్వకారణం.
 దీనికి అర్హత పొందడానికి సర్వదా నేను కృషి చేస్తాను.
 నా తల్లిదండ్రుల్ని, ఉపాధ్యాయుల్ని, పెద్దలందరినీ గౌరవిస్తాను.
 ప్రతివారితోను మర్యాదగా నడుచుకొంటాను.
 జంతువులపట్ల దయతో ఉంటాను.
 నా దేశంపట్ల, నా ప్రజలపట్ల, సేనానిరతి కలిగి ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను.
 వారి శ్రేయోభివృద్ధిలే నా ఆనందానికి మూలం.

రూపకల్పనలో పాల్గొన్నవారు

శ్రీ సువర్ణ వినాయక్, కో-ఆర్డినేటర్, విద్యామూలక, పాఠ్య పుస్తక విభాగం, రాష్ట్ర విద్య పరిశోధన, శిక్షణ సంస్థ, ఆంధ్ర, హైదరాబాద్.	శ్రీ వొజ్జల శరత్ బాబు, తెలుగు పండితులు, ప్ర.ఉ.పా., పోలీస్ బాయిస్, అంబర్లీడ్, హైదరాబాద్.
శ్రీ పల్లె రామమోహన రావు, యస్.ఎ., తెలుగు, జి.ప.ఉ.పా., వేముల, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా.	శ్రీ వి. చెన్నయ్య, యస్.ఎ., తెలుగు, జి.ప.ఉ.పా., బగ్గిలి నగర్, రంగారెడ్డి జిల్లా.
డా దోన్నపాటి సచిత్ బాబు, తెలుగుపండితులు, జి.ప.ఉ.పా., గొన్నాడు, తిర్లూరు జిల్లా.	డా ఎస్. రఘు, తెలుగుపండితులు, జి.ప.ఉ.పా., పాపిరెడ్డి నామవం, నల్గొండ.
శ్రీ జి.నారాయణ, ఉపన్యాసకులు, రైడ్, రాయచోటి, నై.యస్.ఆర్, కడపజిల్లా.	శ్రీ దివ్యల వినూరావు, తెలుగు పండితులు, మం.ప.ప్రొ.ఉ.పా., కూకట్‌పల్లి పేట, విజయనగరం జిల్లా.
శ్రీ కట్టా శ్రీనివాసరావు, యస్.ఎ., తెలుగు, జి.ప.ఉ.పా., తాడునాయి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా.	డా గుడిసేన విష్ణుప్రసాదు, యస్.ఎ., తెలుగు, జి.ప.ఉ.పా., భావనపేటజిల్లా, కృష్ణా జిల్లా.
శ్రీ అతుల వేంకటరాములు, యస్.ఎ., తెలుగు, జి.ప.ఉ.పా., కోటగల్లి (కంట్లభవన్), నిజామాబాద్ జిల్లా.	శ్రీ సి.హెచ్. అశోక్ కుమార్, తెలుగు పండితులు, జి.ప.ఉ.పా., రెవెన్యూ, ఆదిలాబాద్ జిల్లా.
శ్రీమతి గూడా సుబ్బలక్ష్మి, తెలుగు పండితులు, జి.ప.ఉ.పా., పూడిపల్లి, నెల్లూరు జిల్లా.	శ్రీ వి.చంద్రశేఖర శర్మ, యస్.ఎ., తెలుగు, జి.ప.ఉ.పా., ముస్సాపూరు, మెదక్ జిల్లా.
శ్రీ అయ్యూరి శ్రీనివాసరావు, యస్.ఎ., తెలుగు, జి.ప.ఉ.పా., కొనాడ, విజయనగరం జిల్లా.	శ్రీ ఇలివెంటి వేంకటేశ్వర శర్మ, యస్.ఎ., తెలుగు, జి.ప.ఉ.పా., వేంకటేశ్వర, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా.

చిత్రకారులు

శ్రీ కె.బాబు, జి.ప.ఉ.పా. వజ్రపల్లి, నిజామాబాద్ జిల్లా.	శ్రీ కుర్రా శ్రీనివాసు, ప్రధానోపాధ్యాయుడు, జి.ప.ఉ.పా. కుర్నూరు, నల్లగొండ జిల్లా.
శ్రీ బి.వి.రామకృష్ణ, చిత్రకారుడు, జి.ప.ఉ.పా. దుర్గేశ, మెదక్ జిల్లా.	ఇద్దేశ్వర వేంకటేశ్వర, ప్రా.పా. పోషకవం, వేరేమనపల్లె మండలం, నల్లగొండ జిల్లా.

లే బెటె & డిజైనింగ్ : ప్రతిమ పాఠశాల, హైదరాబాద్.

విషయసూచిక

పాఠం	ఇతివృత్తం	ప్రక్రియ	మాసం	పేజీ సంఖ్య
యానిట్-I				
1. సమైక్యకారణి	దేశభక్తి, సమానత్వం	గేయం	జూన్	1
★ మేకపోతు గాంధీర్ష్యం	చదువు - ఆనందించు	కథ	జూన్	8
2. కొయ్యగుర్రం	అద్భుతకథ	కథ	జూలై	9
3. పిల్లలం	పిల్లలస్వభావం, ఇష్టాలు	గేయం	జూలై	17
యానిట్-II				
4. సమయస్ఫూర్తి	వికలాంగుల అత్యున్నత్యం	కథ	ఆగస్ట్	27
★ మదర్ థెరిసా	చదువు - ఆనందించు	వ్యాసం	ఆగస్ట్	36
5. సీతేమైనా చేయగలవు	విశ్వాసకల్పన	పవన కవిత	సెప్టెంబర్	37
6. విద్యార్థిగా నేను...	విద్య వ్యాయామము	అత్యుత్తర	అక్టోబర్	45
యానిట్-III				
7. సూక్ష్మపథ	నీతి, విలువలు	పద్యం	నవంబర్	53
8. ఎవరకను?	జాతీయ నాయకుడి జీవిత విశేషాలు	వ్యాసం	నవంబర్	61
9. చిన్న వస్తువులు	పర్యావరణ విలువలు	పద్యం	డిసెంబర్	69
★ ఖరీదైన వాసన	చదువు - ఆనందించు	కథ	డిసెంబర్	76
యానిట్-IV				
10. బాలవాఙ్మయం	పిల్లల బాల్యం	వ్యాసం	జనవరి	77
11. వైజ్ఞానిక కబుర్లు	విజ్ఞానం	సంభాషణ	ఫిబ్రవరి	89
★ ఉత్తర కుమార ప్రజ్ఞలు	చదువు - ఆనందించు	కథ	ఫిబ్రవరి	98
12. సమ సమాజం	మానవతా విలువలు	పద్యం	మార్చి	99
అర్ధాల పట్టిక				107

★ చదువు - ఆనందించులోని అంశాలు కేవలం చదవడానికి ఉద్దేశించినవి. వీటిని మూల్యాంకనంలో వినియోగించరాదు.

ఈ పాఠ్యపుస్తకం ద్వారా పిల్లలు సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు

- I. విషయం - మాట్లాడటం**
  - పద్యాలు, గేయాలు, సంభాషణలు మొదలగు వాటిని విని అర్థం చేసుకోవాలి. వాటి సారాంశాలను సొంత మాటల్లో చెప్పగలగాలి.
  - ఆయా అంశాలకు సంబంధించిన కారణాలు వివరించగలగాలి.
  - ఇవ్వబడిన అంశాలను సమర్థిస్తూ, విభేదిస్తూ మాట్లాడగలగాలి.
- II. చదవడం, అవగాహనచేసుకోవడం**
  - పద్యాలును, గేయాలను ధారాళంగా భావయంత్రంగా, రాగయుక్తంగా చదవగలగాలి. వాటి సారాంశాలను లేదా భావాలను గ్రహించాలి.
  - అపరిచిత అంశాలను చదివి అర్థం చేసుకొని అవగాహనతో జవాబులు రాయగలగాలి.
  - పాఠ్యాంశాల ఆధారంగా ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు సరైన రీతిలో స్పష్టమైన జవాబులు రాయగలగాలి.
  - నిర్దేశించిన అంశానికి తీర్మానం నిర్ణయించగలగాలి. ఆయా అంశాలకు క్రమంలో ఉంచగలగాలి. కేదాలను గుర్తించి రాయగలగాలి.
- III. స్వీయ రచన**
  - పాఠ్యాంశంలోని సంఘటనలను, ఆయా అంశాలను, ఆయా పాత్రలను, స్థలాలను, విషయాలను గురించి ఆలోచించి సొంతమాటల్లో రాయగలగాలి.
  - ముగింపు లేని విషయాలకు లేదా అంశాలకు, కథలకు, గేయాలకు ముగింపు ఉపించి రాయగలగాలి.
  - ఆయా సంఘటనల్లో కానుంటే ఏం చేసేవాడో అభిప్రాయాన్ని స్పష్టంగా సొంతమాటల్లో రాయగలగాలి.
- IV. పదజాలం**
  - పదాలను సందర్భానుసారంగా సరైన రీతిలో సొంతవాక్యాల్లో వినియోగించగలగాలి.
  - అర్ధాలను, పర్యాయపదాలను గ్రహించి నిత్యజీవితంలో వినియోగించగలగాలి.
  - భాషా శ్రీడలు, పదవర్ణికలు మొదలగు వాటి ద్వారా పదాలను రాయగలగాలి.
- V. సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ**
  - తెలుగు సాహిత్యంలోని వివిధ ప్రక్రియలు అంటే కథలు, కవితలు, గేయాలు, నినాదాలు, సూక్తులు, శేఖలు మొదలగు రూపాల్లో వాటిని రాయగలగాలి.
  - అప్పుడు పత్రాలు, పోస్టర్లు మొదలగు వాటిని తయారు చేయగలగాలి.
  - చిత్రాలను గీయటం, చిత్రాలకు వర్ణనలు రాయటం మొదలగునవి చేయగలగాలి.
- VI. ప్రశంస**
  - కవులుగనవయితల రచనా విధానాన్ని, వారి భావాలను ప్రశంసించగలగాలి.
  - సమర్థిస్తూ ఏ అంశాన్నినా లింగ, మత, వర్ణ కేదరహితంగా ప్రశంసించగలగాలి.
  - వివిధ సంస్కృతీసంప్రదాయాలను ప్రశంసించగలగాలి.
- VII. భాషను గురించి తెలుసుకుండాం**
  - భాషాభాగాలను గుర్తించగలగటం, విభజనలను గుర్తించి భాషలో వాటి ప్రాముఖ్యాన్ని తెలుసుకోగలగటం.
  - వాక్యభేదాలిని గుర్తించడం, వాక్య విభాగాలను తెలుసుకొని గుర్తించగలగటం.
  - లింగభేద పదాలను వాటిని రాసి విధానాన్ని తెలుసుకొని రాయగలగటం.
  - సంధి, సమాసాలను గురించి అవగాహన చేసుకోవటం, వాటిని గుర్తించడం.